Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/1181

29.5.2026

NARIADENIE RADY (EÚ) 2026/1181

z 22. mája 2026,

ktorým sa pozastavujú clá Spoločného colného sadzobníka uvedené v článku 56 ods. 2 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 a ktorým sa otvárajú autonómne colné kvóty na určité hnojivá a stanovuje sa ich správa

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 31,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Trh Únie s určitými vstupmi pre dusíkaté hnojivá značne závisí od dovozu z tretích krajín. V roku 2024 Únia doviezla 2 milióny ton amoniaku a 5,9 milióna ton močoviny najmä na výrobu dusíkatých hnojív. Okrem toho Únia doviezla celkovo 6,7 milióna ton dusíkatých hnojív a zmesí obsahujúcich dusík. Močovina a amoniak sú uhlíkovo náročné vstupy používané na výrobu hnojív, pri ktorých je diverzifikácia náročná a vyžaduje si čas. Takisto sú dusíkaté hnojivá nevyhnutné pre európskych poľnohospodárov, ktorí potrebujú bezpečný a pravidelný obchodný tok hnojív za konkurencieschopné ceny, aby sa zaručila poľnohospodárska výroba a potravinová bezpečnosť. Ceny uvedeného tovaru sa od roku 2021 výrazne zvýšili.

(2) V prípade dusíkatých hnojív, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, je Únia štrukturálnym čistým dovozcom, ktorého dodávky sa sústreďujú v niekoľkých krajinách, pričom jedným z hlavných dodávateľov je Ruská federácia.

(3) V súčasnosti sa značná časť vstupov používaných na výrobu dusíkatých hnojív a značná časť dusíkatých hnojív dováža do Únie bez cla z tretích krajín, ktoré využívajú preferenčný prístup na trh Únie. Napriek tomu Únia stále vo veľkom dováža uvedený tovar s pôvodom v krajinách, na ktoré sa vzťahuje Spoločný colný sadzobník, pričom colné sadzby sa v súčasnosti pohybujú od 5,5 do 6,5 %.

(4) Uvedené clá zvyšujú náklady výrobcov dusíkatých hnojív a ovplyvňujú cenu hnojív, čo zase ovplyvňuje cenu potravín a vyvoláva obavy, pokiaľ ide o kúpnu silu spotrebiteľov a európskych poľnohospodárov. V posledných rokoch Únia zaznamenala výrazný nárast cien hnojív, zatiaľ čo ceny určitého poľnohospodárskeho tovaru tento trend neodrážali v plnej miere. Uvedená situácia vytvára tlak na životaschopnosť poľnohospodárskej výroby Únie.

(5) S cieľom zabezpečiť silnú dynamiku na trhu Únie s hnojivami a diverzifikovať dodávateľský reťazec výroby hnojív je potrebné uľahčiť dovoz vstupov používaných na výrobu dusíkatých hnojív, určitých dusíkatých hnojív a zmesí obsahujúcich dusík. Okrem toho je nevyhnutné urýchlene diverzifikovať zdroje dodávok mimo Ruskej federácie, najmä vzhľadom na opatrenia stanovené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1227 ([1]), ktorými sa postupne zvyšujú clá na určitý tovar patriaci do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1227 zo 17. júna 2025 o zmene ciel uplatniteľných na dovoz určitého tovaru s pôvodom v Ruskej federácii a Bieloruskej republike alebo vyvážaného z Ruskej federácie a Bieloruskej republiky (Ú. v. EÚ L, 2025/1227, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1227/oj).

(6) V posledných rokoch vysoké náklady na energiu negatívne zasiahli výrobu hnojív v Únii, najmä dusíkatých hnojív, keďže ich kľúčovým zdrojom energie aj surovinou je zemný plyn. Malo to významný vplyv na výrobu a predaj v odvetví hnojív v Únii. Výrobcovia hnojív z Únie sa ešte stále musia prispôsobiť tomuto zložitému prostrediu spôsobenému geopolitickými faktormi. Akékoľvek opatrenie prijaté na zlepšenie dodávok hnojív preto nemá mať negatívny vplyv na výrobcov hnojív z Únie.

(7) Keďže existujúca výroba hnojív v Únii musí zostať chránená, je potrebné zvýšiť odolnosť jej dodávateľského reťazca uprednostnením diverzifikácie jej vstupov a ďalšou minimalizáciou rizika vonkajšej závislosti.

(8) Takisto je vhodné prijať opatrenia na zníženie nákladov na dovoz vstupov používaných na výrobu dusíkatých hnojív, určitých dusíkatých hnojív a zmesí obsahujúcich dusík, ktorých výroba je v Únii nedostatočná.

(9) S cieľom zabezpečiť dostatočné a neprerušované dodávky určitých dusíkatých hnojív, ktoré sa v Únii vyrábajú v nedostatočných množstvách, a vyhnúť sa tak akýmkoľvek narušeniam trhu s uvedenými výrobkami, je vhodné dočasne pozastaviť clo podľa Spoločného colného sadzobníka uvedené v článku 56 ods. 2 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 ([2]) v prípade močoviny a amoniaku, určitých dusíkatých hnojív a zmesí obsahujúcich dusík do určitého objemu ich dovozu. Aby sa vyvážili záujmy výrobcov uvedeného tovaru z Únie a spotrebiteľov hnojív v Únii je dočasné pozastavenie ciel Spoločného colného sadzobníka pre každý tovar obmedzené na objem dovozu do Únie podľa doložky najvyšších výhod na rok 2024 okrem dovozu z Ruskej federácie a Bieloruskej republiky a zvýšené o 20 % objemu dovozu z týchto dvoch krajín v roku 2024. Dočasné pozastavenie cla by sa malo uplatňovať jeden rok. Komisia by mala monitorovať situáciu na trhu s hnojivami a v prípade potreby navrhnúť predĺženie alebo zmenu pozastavenia cla s cieľom dosiahnuť dostatočnú diverzifikáciu a zlepšiť dostupnosť hnojív pre európskych poľnohospodárov za konkurencieschopné ceny.

(10) Z rozsahu pôsobnosti dočasného pozastavenia cla stanoveného v tomto nariadení je potrebné vylúčiť dovoz vstupov používaných na výrobu dusíkatých hnojív, určitých dusíkatých hnojív a zmesí obsahujúcich dusík, ktoré pochádzajú alebo sa vyvážajú, priamo alebo nepriamo, z Ruskej federácie alebo Bieloruskej republiky. Vylúčenie dovozu tovaru, ktorý pochádza alebo sa vyváža, priamo alebo nepriamo, z Ruskej federácie alebo Bieloruskej republiky, z dočasného pozastavenia stanoveného v tomto nariadení je v súlade s vonkajšou činnosťou Únie v iných oblastiach, ako sa stanovuje v článku 21 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“).

(11) Úroveň vzťahov medzi Úniou a Ruskou federáciou sa v posledných rokoch, najmä od roku 2022, výrazne zhoršila. Toto zhoršenie vzťahov je spôsobené zjavným nerešpektovaním medzinárodného práva zo strany Ruskej federácie a jej nevyprovokovanou a neodôvodnenou útočnou vojnou proti Ukrajine. V reakcii na konanie Ruskej federácie voči Ukrajine Únia od júla 2014 postupne zavádza reštriktívne opatrenia na obchod s Ruskou federáciou. Únia takisto uložila vyššie clá na dovoz dusíkatých hnojív z Ruskej federácie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

(12) Ruská federácia je členom Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“). Únia je však v súčasnosti na základe výnimiek, ktoré sa uplatňujú v rámci Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „Dohoda o WTO“), a najmä článku XXI Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 (bezpečnostné výnimky) oslobodená od povinnosti udeľovať tovaru dovážanému z Ruskej federácie výhody poskytované podobnému tovaru dovážanému z iných krajín (zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod), ak sa domnieva, že takéto opatrenia sú potrebné na ochranu jej základných bezpečnostných záujmov.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(13) V posledných rokoch sa zhoršili aj vzťahy medzi Úniou a Bieloruskou republikou z dôvodu porušovania medzinárodného práva, základných slobôd a ľudských práv zo strany Bieloruskej republiky, ako aj v dôsledku jej podpory útočnej vojny Ruskej federácie voči Ukrajine. Únia postupne od októbra 2020 zavádza reštriktívne opatrenia na obchod s Bieloruskou republikou. Únia takisto uložila vyššie clá na dovoz dusíkatých hnojív z Bieloruska, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

(14) Bieloruská republika nie je členom WTO. Únia preto nie je povinná priznávať na základe Dohody o WTO tovaru z Bieloruskej republiky zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a iné zaobchádzanie v súlade s uvedenou dohodou. Okrem toho existujúce obchodné dohody medzi Úniou a Bieloruskou republikou umožňujú pristúpiť k opatreniam odôvodneným na základe uplatniteľných doložiek o výnimkách, najmä na základe bezpečnostných výnimiek.

(15) V súlade so zásadou proporcionality je na dosiahnutie základného cieľa, ktorým je zabezpečiť dostatočné dodávky dusíkatých hnojív, a tým zabrániť vážnym narušeniam trhu Únie s týmito výrobkami, potrebné a vhodné stanoviť pravidlá dočasného pozastavenia ciel Spoločného colného sadzobníka uvedených v článku 56 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a otvorenia autonómnych colných kvót na určité hnojivá a stanovenia ich správy. V súlade s článkom 5 ods. 4 Zmluvy o EÚ toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie sledovaných cieľov.

(16) S cieľom podporiť diverzifikáciu dodávok a znížiť výrobné náklady pred blížiacou sa výsadbovou a výsevnou sezónou by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Clá Spoločného colného sadzobníka uvedené v článku 56 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 952/2013 sa pozastavujú pre celkové súhrnné množstvá stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu v prípade týchto číselných znakov KN:

a) číselné znaky KN 2814 10 00 a 2814 20 00;

b) číselné znaky KN 3102 10 12, 3102 10 15, 3102 10 19 a 3102 10 90;

c) číselný znak KN 3102 21 00;

d) číselný znak KN 3102 60 00;

e) číselný znak KN 3102 80 00;

f) číselné znaky KN 3105 20 10 a 3105 20 90;

g) číselný znak KN 3105 30 00;

h) číselný znak KN 3105 40 00.

2. Pozastavenie ciel na tovar pod číselnými znakmi KN uvedenými v odseku 1 písm. a) sa neuplatňuje na dovoz tovaru pod týmito číselnými znakmi KN, ktorý pochádza alebo sa vyváža, priamo alebo nepriamo, z Ruskej federácie alebo Bieloruskej republiky.

3. Pozastavenie ciel na tovar pod číselnými znakmi KN uvedenými v odseku 1 písm. b), c), d), e), f), g) a h) sa neuplatňuje na dovoz tovaru pod týmito číselnými znakmi KN, ktorý pochádza alebo sa vyváža, priamo alebo nepriamo, z Ruskej federácie alebo Bieloruskej republiky a ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2025/1227.

4. Otvárajú sa nové poradové čísla kvót a odkazy na ne sa uvádzajú v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Komisia a členské štáty spravujú kvóty na objem dovozu stanovené v článku 1 tohto nariadenia v súlade so systémom správy colných kvót stanoveným v článkoch 49 až 54 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 ([3]).

Článok 3

Komisia monitoruje situáciu na trhu s hnojivami a v prípade potreby navrhne predĺženie alebo zmenu pozastavenia stanoveného v článku 1 alebo obdobia uplatňovania stanoveného v článku 4 alebo oboch.

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 31. mája 2027.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 22. mája 2026

Za Radu

predseda

M. DAMIANOS

([3]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj).

PRÍLOHA

Číselný znak KN	Objem colnej kvóty (v metrických tonách)	Poradové číslo
2814 10 00, 2814 20 00	300 000	09.0172
3102 10 12, 3102 10 15, 3102 10 19, 3102 10 90	890 000	09.0173
3102 21 00	413 000	09.0174
3102 60 00	27 000	09.0175
3102 80 00	583 000	09.0176
3105 20 10, 3105 20 90	360 000	09.0177
3105 30 00	87 000	09.0178
3105 40 00	83 000	09.0179